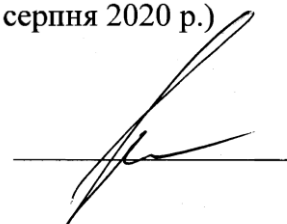

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус з навчальної дисципліни
МОДЕЛЮВАННЯ ТА ДІАГНОСТУВАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ,
що викладається в межах ОПІ третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти для здобувачів доктора філософії зі
спеціальності 015 «Професійна освіта»

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Моделювання та діагностування науково-педагогічних досліджень
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта, спеціальність 015 Професійна освіта
Викладачі дисципліни	Ковальчук Лариса Онисимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: larysa.kovalchuk@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щочетверга, 15.00-16.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7) кім. 30)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/modeliuvannia-ta-diahnostuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-aspirantura-015-profesiyna-osvita
Інформація про дисципліну	Курс «Моделювання та діагностування науково-педагогічних досліджень» призначено для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта», кваліфікації доктора філософії. Курс належить до дисциплін вільного вибору, що забезпечує глибинні знання зі спеціальності і передбачає надання учасникам в рамках навчання через дослідження необхідної компетентності з питань методології науково-педагогічних досліджень, її фундаментального і прикладного значення для вирішення завдань науково-дослідницької роботи з проблем наукового пошуку. Тому у курсі представлено огляд як теоретичних основ та логіки науково-педагогічних досліджень, так і методологічних та методичних засад планування, організування й проведення дисертаційного дослідження
Коротка анотація дисципліни	Курс «Моделювання та діагностування науково-педагогічних досліджень» є вибірковою дисципліною, яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 48 години аудиторних занять (32 год лекцій та 16 год практичних) і 42 годин самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів : 1. Теоретико-методологічні основи моделювання науково-педагогічного дослідження. 2. Теоретико-методичні основи моделювання і діагностування науково-педагогічного дослідження. У <i>першому</i> модулі розглядають сутність наукознавства, понятійно-категоріальний апарат, концепції і логіку наукового дослідження, поетапне моделювання його проведення. У <i>другому</i> модулі вивчають методи науково-педагогічного дослідження, їх сутність, класифікацію, характеристику конкретних методів, знайомляться з теоретико-методологічними і методичними засадами педагогічного діагностування, особливостями наукової культури педагога-дослідника.

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу: формування в аспірантів у процесі навчання через дослідження системи компетентностей, необхідних для прогнозування, проектування та моделювання науково-дослідної діяльності, комплексного діагностування, інтерпретації й узагальнення отриманих результатів, окреслення сфери їхнього застосування в теорії та практиці професійної освіти, що сприятиме ефективному здійсненню наукового пошуку під час виконання дисертаційних робіт</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна (базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабенко В.В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 184 с. 2. Воловик П.М. Теорія ймовірностей і математична статистика в педагогіці. Київ: Рад. шк., 1989. 221 с. 3. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. 4. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 192 с. 5. Підласий І.П. Діагностика і експертиза педагогічних проектів: навч. посіб. Київ: Україна, 1998. 343 с. 6. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: підручник для науковця. Київ: Навч.-метод. центр «Консорціум з удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. 320 с. 7. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с. <p style="text-align: center;">Додаткова (допоміжна)</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методологія наукового дослідження: учеб. пособ. Київ: МАУП, 2002. 216 с. 9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. для студ. магістратури. Київ: Центр навч. л-ри, 2003. 316 с. 10. Воловик П.М. Теорія ймовірностей і математична статистика в педагогіці. Київ: Рад. шк., 1989. 221 с. 11. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с. 12. Енциклопедія освіти /Акад. пед. наук; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. 13. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика. Пер. с нем. Н.М. Рассказовой. Москва: Педагогика, 1991. 240 с. 14. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2003. 260 с. 15. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с. 16. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с. 17. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 486 с. 18. Максименко С.Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ: Укрвузполіграф, 1990. 239с. 19. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів. За ред. А.Є. Конверського. Київ: Центр учб. л-ри, 2010. 352 с. 20. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 220 с. 21. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 439 с. 22. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352 с. 23. Pilch T., Bauman T. Zasady badań pedagogicznych: Strategie ilościowe i jakościowe. Warszawa: Wyd-wo Akademickie «Żak», 2010. 376 s. <p style="text-align: right;"><i>Інтернет-джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 24. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 142 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017). 25. Закон України «Про вищу освіту». <i>Голос України</i>. 2014. №148 (5898). 6 серпня. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 5.09.2014).

	<p>26. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19 (дата звернення: 4.12.2018).</p> <p>27. Закон України «Про освіту». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12; http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 28.01.2019).</p> <p>28. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20. (дата звернення: 25.05.2020).</p> <p>29. Руденко В.М. Математична статистика: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2012. 304 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf (дата звернення: 29.05.2018).</p> <p>30. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnih_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.12.2018).</p> <p>31. Тарелкін Ю.П., Цикін В.О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. 196 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/42501/mod_resource/content/1/tarielkin_yu_p_tsi_kin_v_o_metodologiya_naukovikh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017).</p> <p>32. Чернілевський Д.В., Антонова О.Є. та ін. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. За ред. проф. Д.В. Чернілевського. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с. URL: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/chernylevskyy_mnd_2010.pdf (дата звернення: 4.09.2017).</p> <p style="text-align: right;">Інші інформаційні ресурси:</p> <p>33. Вища освіта України.</p> <p>34. Вища школа.</p> <p>35. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна.</p> <p>36. Молодий вчений.</p> <p>37. Молодь і ринок.</p> <p>38. Освітні сайти Інтернет (http://mon.gov.ua та ін.).</p> <p>Зауваги. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.</p>						
Обсяг курсу	<table border="0"> <tr> <td>Денна форма навчання:</td> <td>Заочна форми навчання:</td> </tr> <tr> <td>48 годин аудиторних (з них: 32 годин лекцій; 16 годин практичних занять)</td> <td>18 годин аудиторних (з них: 12 годин лекцій 6 годин практичних занять)</td> </tr> <tr> <td>42 годин самостійної роботи</td> <td>72 годин самостійної роботи</td> </tr> </table>	Денна форма навчання:	Заочна форми навчання:	48 годин аудиторних (з них: 32 годин лекцій; 16 годин практичних занять)	18 годин аудиторних (з них: 12 годин лекцій 6 годин практичних занять)	42 годин самостійної роботи	72 годин самостійної роботи
Денна форма навчання:	Заочна форми навчання:						
48 годин аудиторних (з них: 32 годин лекцій; 16 годин практичних занять)	18 годин аудиторних (з них: 12 годин лекцій 6 годин практичних занять)						
42 годин самостійної роботи	72 годин самостійної роботи						
Очікувані результати навчання	<p>У процесі навчання через дослідження, що забезпечує вивчення аспірантами навчальної дисципліни «Моделювання та діагностування науково-педагогічних досліджень», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу, формуються <i>загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>, досягаються програмні результати навчання.</p> <p>Знання:</p> <p>знати й розуміти сутнісні ознаки наукознавства в сфері педагогічної науки, концептуальні основи, структуру й логіку науково-педагогічного дослідження з урахуванням методологічних підходів, закономірностей, принципів, функцій, рівнів і видів наукового пізнання, чинників формування особистості у різні вікові періоди розвитку;</p> <p>критично оцінювати й упорядковувати наукову інформацію, пріоритетні цілі і завдання науково-дослідної діяльності у процесі дослідження актуальних проблем педагогічної науки з урахуванням основних теоретичних засад сучасної філософії освіти, загальних основ педагогічних і предметних знань за фахом;</p> <p>класифікувати теоретичні і емпіричні методи педагогічних досліджень, розуміти теоретико-методичні засади проектування науково-дослідної роботи з метою розвитку особистого досвіду,</p>						

	<p>наукової культури і майстерності науково-дослідної діяльності; застосовувати системне критичне мислення для планування професійних дій, використання ефективних програм, діагностичного інструментарію і технік науково-педагогічного дослідження на різних етапах науково-дослідної роботи з метою оцінювання результатів наукового пошуку.</p> <p>Уміння: прогнозувати і проєктувати науково-педагогічне дослідження за темою дисертації з урахуванням вітчизняних і міжнародних тенденцій; доцільно підбирати теоретичні і емпіричні методи дослідження з урахуванням функцій, вимог і завдань педагогічного діагностування; розробляти та демонструвати моделі як цілісні, логічні, інтегровані структури системного науково-педагогічного дослідження, оприлюднювати результати наукових досліджень, у т. ч. й іноземною мовою; презентувати та апробувати результати проведеного науково-педагогічного дослідження; підбирати теоретичні і емпіричні методи дослідження з урахуванням функцій, вимог і завдань педагогічного діагностування задля перевірки доцільності їхнього впровадження в теорію і практику професійної освіти.</p> <p>Комунікація: аналізувати й пояснювати хід науково-дослідної роботи, формулювати та оприлюднювати результати наукового пошуку (у тому числі й іноземною мовою); встановлювати, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології під час науково-дослідної роботи, ефективну комунікацію в групах, які беруть участь у педагогічному експерименті; створювати на засадах педагогіки партнерства сприятливий психологічний клімат в досліджуваному середовищі, формувати готовність до конструктивної взаємодії, розв'язання навчальних і професійно-педагогічних проблем та завдань, передбачених програмою дослідження.</p> <p>Автономія та відповідальність: в процесі дослідження актуальних педагогічних проблем відповідати вимогам, що передбачають дотримання академічної доброчесності, яка ґрунтується на сформованості у дослідника високого рівня культури наукової діяльності, культури наукового мислення, наукової етики тощо; демонструвати та інтерпретувати професійну відповідальність за організування й проведення науково-педагогічного дослідження, достовірність, надійність і об'єктивність отриманих результатів; організовувати науково-дослідну діяльність, поєднуючи різноманітні стратегії й тактики проведення наукового пошуку, як в автономному режимі, так і в рамках співпраці, та дотримуватись норм наукової етики і методологічної культури у процесі конструювання особистих і колективних рішень.</p>
Ключові слова	наукознавство, освіта, кваліметрія, дослідження, науково-педагогічне дослідження, методологія, методи дослідження, моделювання, педагогічне діагностування, наукова культура, наукова творчість
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	екзамен

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Філософія», «Вища математика»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, метод «Прес», кейс-метод), імітаційно-рольова гра (наукова конференція, науковий семінар), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв'язування вправ і задач, самоспостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт, маркери, обчислювальні засоби.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>семінарські заняття</i> — 20 (4 заняття по 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — аспірант виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — аспірант виконав 75% завдань; 3 бали — аспірант виконав 50% завдань; 2 бали — аспірант виконав не менше 30% завдань; 1 бал — аспірант виконав окремі елементи завдань; ♦ <i>практичні заняття</i> — 20 (4 заняття по 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — аспірант виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — аспірант виконав 75% завдань; 3 бали — аспірант виконав 50% завдань; 2 бали — аспірант виконав не менше 30% завдань; 1 бал — аспірант виконав окремі елементи завдань; <p>На <i>семінарсько-практичні заняття</i> припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40;</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>самостійна робота</i> та виконання <i>індивідуальних завдань</i> оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття; <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>науково-дослідна робота</i> (виконання індивідуального науково-дослідного проєкту «Мій науково-професійний портрет»): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 10 за такими критеріями: <ul style="list-style-type: none"> 9–10 балів — високий (творчий) рівень виконання завдань; 7–8 балів — достатній (реконструктивний) рівень; 5–6 балів — середній (репродуктивний) рівень; 1–4 бали — низький (виконано окремі елементи завдань); ♦ <i>іспит</i> — 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 50 (у тому числі в системі Moodle). <p>Критерії оцінювання завдань різного рівня складності: <i>тестові завдання першого рівня</i> складності — 1 бал за правильну відповідь; <i>тестові завдання другого рівня</i> складності — 2 бали; <i>завдання третього рівня</i> складності — 5 балів.</p> <p>Враховується: активність аспіранта під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань). Особлива увага звертається на відвідування занять аспірантом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом наукової культури аспіранта-дослідника; ♦ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі аспіранта є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач); ♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших наукових продуктів); ♦ виконання науково-дослідної роботи (індивідуальний науково-дослідний проект «Мій науково-професійний портрет») передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність аспіранта, вияв ним творчого підходу, культури наукового мислення, дослідницьких здібностей, наукової культури тощо; ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення науково-дослідних моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень аспіранта. <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Наукознавство. Класифікація наукових знань. 2. Цілі, функції, структура, суспільна значущість науки. 3. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. 4. Науково-дослідна діяльність. Педагогіка як наука, практика і мистецтво науково-дослідної діяльності. 5. Науково-педагогічне дослідження, сутність, принципи, функції, структура, різновиди. 6. Єдність емпіричного і теоретичного, теорії і практики. 7. Методологія наукового пізнання, сутність, рівні. 8. Методологічні підходи до організування науково-педагогічних досліджень. 9. Характеристика загальнонаукових методологічних підходів, їх застосування у дослідженні актуальних проблем педагогіки як науки. 10. Характеристика конкретно-наукових методологічних підходів, їх застосування у дослідженні актуальних проблем педагогіки як науки. 11. Науковий факт, його роль у науково-педагогічному дослідженні. 12. Наукова інформація (сутність, властивості, функції, форми обміну). 13. Класифікація друкованих джерел інформації. 14. Вимоги до оформлення списку використаних джерел. 15. Науково-дослідна робота, її види. 16. Концепція і логіка науково-педагогічного дослідження. 17. Методологічні параметри дослідження (науковий апарат). 18. Актуальність дослідження, її обґрунтування. 19. Об'єкт і предмет дослідження. 20. Формулювання мети і визначення завдань дослідження. 21. Гіпотеза дослідження, умови її формування. 22. Теоретико-методологічна основа дослідження. 23. Наукова новизна дослідження. 24. Теоретична і практична значущість. 25. Визначення загальноприйнятих методологічних параметрів науково-педагогічного дослідження з проблеми наукового пошуку. 26. Сучасна наука про поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень. 27. Поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень за І. Зайченком.

	<p>28. Поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень за М. Поташником.</p> <p>29. Поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень за Ю. Сурміним.</p> <p>30. Поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень за Т. Pilch, T. Вауат.</p> <p>31. Поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень за В. Ягуповим.</p> <p>32. Програма науково-педагогічного дослідження (сутність, принципи, функції, структура).</p> <p>33. Обґрунтування загальної схеми та програми проведення науково-педагогічного дослідження.</p> <p>34. Методи науково-педагогічного дослідження (сутність, ознаки, класифікація).</p> <p>35. Теоретичні методи (сутність, класифікація, характеристика, вимоги до застосування у науково-педагогічних дослідженнях).</p> <p>36. Емпіричні методи (сутність, класифікація, характеристика, вимоги до застосування у науково-педагогічних дослідженнях).</p> <p>37. Спостереження (сутність, вимоги, види, застосування).</p> <p>38. Опитувальні (статистичні) методи педагогічного дослідження (бесіда, інтерв'ю, анкетування).</p> <p>39. Методи вимірювання (тестування, оцінювання, вивчення педагогічної документації та результатів діяльності).</p> <p>40. Педагогічний експеримент як методу наукового дослідження (сутність, функції, переваги, недоліки, особливості організування). Вимоги до його організації.</p> <p>41. Види педагогічного експерименту.</p> <p>42. Етапи проведення педагогічного експерименту.</p> <p>43. Техніка застосування педагогічного експерименту в науково-педагогічних дослідженнях проблем педагогічної науки.</p> <p>44. Теоретико-методологічні засади педагогічного діагностування (сутність, функції, вимоги). Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ.</p> <p>45. Елементи математичної статистики.</p> <p>46. Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у науково-педагогічних дослідженнях.</p> <p>47. Вимірювальні шкали.</p> <p>48. Статистичне перевіряння гіпотези (критерії, рівні значущості, ймовірності).</p> <p>49. Статистичне перевіряння гіпотези t-критерієм Стьюдента, F-критерієм Фішера-Снедекора.</p> <p>50. Статистичне перевіряння гіпотези χ^2-критерієм Пірсона.</p> <p>51. Методи зведення результатів науково-педагогічних досліджень.</p> <p>52. Інтерпретація результатів науково-педагогічних досліджень.</p> <p>53. Наукова спільнота і її роль у розвитку наукового знання. Наукова школа: сутність, функції, головні ознаки.</p> <p>54. Наукова діяльність викладача вищої школи.</p> <p>55. Особистість викладача як ученого-педагога. Характеристика особистих якостей і професійних ученого-педагога.</p> <p>56. Цінності педагога-дослідника (сутність, види, функції).</p> <p>57. Академічна культура (сутність, структура, функції).</p> <p>58. Наукова культура дослідника.</p> <p>59. Методологічна культура як складова наукової культури дослідника.</p> <p>60. Наукове мислення як складова наукової культури дослідника.</p> <p>61. Інформаційна культура як складова наукової культури дослідника.</p> <p>62. Етика досліджень як складова наукової культури дослідника.</p> <p>63. Інноваційна культура як складова наукової культури дослідника.</p> <p>64. Творчість у науково-педагогічних дослідженнях. Зв'язок наукової творчості та творчої діяльності дослідника.</p> <p>65. Творче мислення як основа наукової творчості.</p> <p>66. Креативність як характеристика творчого потенціалу дослідника.</p>
--	---

	<p>67. Наукові відкриття (винаходи) у педагогічних дослідженнях.</p> <p>68. Технології наукової творчості у процесі дослідження.</p> <p>69. «Мозкова атака» як технологія нарощування творчого наукового інтелекту.</p> <p>70. Проєктування, наукове доведення у технологіях наукової творчості.</p> <p>71. Наукові публікації: сутність, функції, види. Методика підготування, оформлення, техніка написання тексту наукової публікації. Цитування тексту у наукових публікаціях. Техніка редагування наукових публікацій.</p> <p>72. Наукова комунікація: сутність, структура, види.</p> <p>73. Дисертація як спеціальна форма науково-педагогічного дослідження.</p> <p>74. Наукове прогнозування, проєктування та моделювання дисертаційного дослідження.</p> <p>75. Діагностування ефективності розроблених моделей.</p> <p>76. Презентація й апробація результатів дисертаційного дослідження, впровадження в теорію і практику професійної освіти.</p> <p>77. Вимоги до структури і змісту дисертації. Схема викладу, обсяг і оформлення дисертації.</p> <p>78. Головні етапи виконання дисертаційної роботи.</p> <p>79. Оформлення літературних джерел.</p> <p>80. Підготовка до захисту і захист дисертації.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу «Моделювання та діагностування науково-педагогічних досліджень»

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Наука. Наукове знання. Науково-педагогічне дослідження. Вступ до вивчення курсу. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Наукознавство. Класифікація наукових знань. Цілі, функції, структура, суспільна значущість науки. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. Науково-дослідна діяльність. Педагогіка як наука, практика і мистецтво науково-дослідної діяльності. Науково-педагогічне дослідження, сутність, принципи, функції, структура, різновиди.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 (основна) 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32, 33–35 (додаткова)		
2	Тема 2. Методологія дослідження актуальних проблем педагогіки як науки. Методологія наукового пізнання, сутність, рівні. Методологічні підходи до організування науково-педагогічних досліджень. Характеристика загальнонаукових і конкретно-наукових методологічних підходів, застосування у дослідженні актуальних проблем педагогіки як науки	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
2	Тема 2. Методологічні підходи до організування науково-педагогічних досліджень (з урахуванням наукового спрямування)	Семінарське заняття, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32	Завдання на застосування методологічних підходів у дисертаційному дослідженні. Індивідуальні завдання 1-5 (2 год)	2 тиждень
3	Тема 3. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Науковий факт, його роль у науково-педагогічному дослідженні. Наукова інформація (сутність, властивості, функції, форми обміну). Класифікація друкованих джерел інформації. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32, 33–35		

	Інформаційна культура як інтегральний показник рівня досконалості дослідника в інформаційній сфері науково-дослідної діяльності. Науково-дослідна робота, її види.					
4,4	Тема 4. Методологічні параметри науково-педагогічного дослідження. Концепція і логіка науково-педагогічного дослідження. Методологічні параметри дослідження (науковий апарат). Актуальність дослідження, її обґрунтування. Об'єкт і предмет дослідження. Формулювання мети і визначення завдань дослідження. Гіпотеза дослідження, умови її формування. Теоретико-методологічна основа дослідження. Наукова новизна дослідження. Теоретична і практична значущість. Визначення загальноприйнятих методологічних параметрів науково-педагогічного дослідження з проблеми наукового пошуку.	Лекція, 4 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
5	Тема 4. Визначення загальноприйнятих методологічних параметрів дослідження (з урахуванням наукового спрямування)	Практичне заняття 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32	Завдання на визначення методологічних параметрів дисертаційного дослідження. Індивідуальні завдання 6-10 (2 год)	5 тиждень
6	Тема 5. Етапи науково-педагогічного дослідження. Сучасна наука про поетапне моделювання науково-педагогічних досліджень (І.Зайченко, М. Поташник, Ю. Сурмін, Т. Pilch, Т. Ваушат та ін.). Програма науково-педагогічного дослідження (сутність, принципи, функції, структура). Обґрунтування загальної схеми та програми проведення науково-педагогічного дослідження.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
6,7	Тема 6. Методи науково-педагогічних досліджень. Методи науково-педагогічного дослідження (сутність, ознаки, класифікація). Теоретичні методи (сутність, класифікація, характеристика, вимоги до застосування у науково-педагогічних дослідженнях). Емпіричні методи (сутність, класифікація, характеристика, вимоги до застосування у науково-педагогічних дослідженнях). Спостереження (сутність, вимоги, види, застосування).	Лекція, 4 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		

	Опитувальні (статистичні) методи педагогічного дослідження (бесіда, інтерв'ю, анкетування). Методи вимірювання (тестування, оцінювання, вивчення педагогічної документації та результатів діяльності).					
8	Тема 6. Використання теоретичних і емпіричних методів дослідження у розв'язанні актуальних педагогічних проблем	Практичне заняття, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32	Вибір і обґрунтування методів за темою наукового пошуку. Індивідуальні завдання 11-15 (2 год)	8 тиждень
8	Тема 7. Моделювання педагогічного експерименту в науково-педагогічних дослідженнях. Педагогічний експеримент як метод наукового дослідження (сутність, функції, переваги, недоліки, особливості організування). Види педагогічного експерименту. Вимоги до його організації. Етапи проведення педагогічного експерименту. Техніка застосування педагогічного експерименту в науково-педагогічних дослідженнях проблем педагогічної науки.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
9,10	Тема 8. Методологія опрацювання й аналізу результатів науково-педагогічних досліджень. Теоретико-методологічні засади педагогічного діагностування (сутність, функції, вимоги). Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ. Елементи математичної статистики. Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у науково-педагогічних дослідженнях. Вимірні шкали. Статистичне перевіряння гіпотези (критерії, рівні значущості, ймовірності). Статистичне перевіряння гіпотези t -критерієм Стьюдента, F -критерієм Фішера-Снедекора, χ^2 -критерієм Пірсона тощо. Методи зведення результатів науково-педагогічних досліджень. Інтерпретація результатів науково-педагогічних досліджень.	Лекція, 6 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–3, 5 (10, 15, 29–21, 23–27, 30–32)		

11	Тема 7. Моделювання педагогічного експерименту на різних етапах дослідження за темою наукового пошуку	Практичне заняття, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові методичні матеріали		Проведення педагогічного експерименту (за вибором студента). Індивідуальні завдання 16-20 (2 год)	11 тиждень
12	Тема 8. Використання діагностичного інструментарію в науково-педагогічних дослідженнях, аналіз та інтерпретація результатів	Практичне заняття 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові методичні матеріали		Розв'язування задач на використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у науково-педагогічних дослідженнях. Індивідуальні завдання 21-25 (2 год)	12 тиждень
12	Тема 9. Наукова діяльність: сутність, види, суб'єкти. Наукова спільнота і її роль у розвитку наукового знання. Наукова школа: сутність, функції, головні ознаки. Наукова діяльність викладача вищої школи. Особистість викладача як ученого-педагога. Характеристика особистих якостей і професійних ученого-педагога. Цінності педагога-дослідника (сутність, види, функції).	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
13	Тема 10. Академічна і наукова культура дослідника. Академічна культура (сутність, структура, функції). Наукова культура дослідника. Методологічна культура як складова наукової культури дослідника. Наукове мислення як складова наукової культури дослідника. Інформаційна культура як складова наукової культури дослідника. Етика досліджень як складова наукової культури дослідника. Інноваційна культура як складова наукової культури дослідника.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		
14	Тема 10. Наукова діяльність і наукова культура дослідника (круглий стіл, вебінар)	Семинарське заняття, 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали		Підготування до вебінару. Індивідуальні завдання 25-30 (2 год)	14 тиждень
14	Тема 11. Наукова творчість, технології і методика наукової творчості у педагогічних дослідженнях. Творчість у науково-педагогічних дослідженнях. Зв'язок наукової творчості та творчої діяльності дослідника. Творче мислення як основа наукової творчості. Креативність як характеристика творчого потенціалу дослідника. Наукові відкриття (винаходи) у педагогічних дослідженнях. Технології наукової творчості у процесі дослідження. «Мозкова	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32		

	атака» як технологія нарощування творчого наукового інтелекту. Проектування, наукове доведення у технологіях наукової творчості. Наукові публікації: сутність, функції, види. Методика підготування, оформлення, техніка написання тексту наукової публікації. Цитування тексту у наукових публікаціях. Техніка редагування наукових публікацій. Наукова комунікація: сутність, структура, види.					
15	Тема 11. Технології і методика наукової творчості у педагогічних дослідженнях (науковий семінар)	Семінарське заняття, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32	Підготовка і презентація різних видів наукових продуктів (з урахуванням фахового спрямування). Індивідуальні завдання 31-35 (2 год)	15 тиждень
16	Тема 12. Проектування і моделювання науково-педагогічного дослідження (на прикладі роботи над дисертацією). Дисертація як спеціальна форма науково-педагогічного дослідження. Наукове прогнозування, проектування та моделювання дисертаційного дослідження. Діагностування ефективності розроблених моделей. Презентація й апробація результатів дисертаційного дослідження, впровадження в теорію і практику професійної освіти. Вимоги до структури і змісту дисертації. Схема викладу, обсяг і оформлення дисертації. Головні етапи виконання дисертаційної роботи. Оформлення літературних джерел. Підготовка до захисту і захист дисертації.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	3, 4, 6, 7 (8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32)		
16	Тема 12. Проектування та моделювання дисертаційного дослідження (з урахуванням наукового спрямування)	Семінарське заняття, 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали	3, 4, 6, 7 (8, 9, 15, 19–21, 23–27, 30–32)	Підготовка наукових доповідей за темою наукового пошуку. Індивідуальні завдання 36-40 (2 год)	16 тиждень

